

В. О. Король,
аспірант кафедри економічної теорії та економічних методів управління,
економічний факультет, Харківський національний університету імені В.Н. Каразіна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3929-0864>

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.24.266

ТРЕКІНГ ІНСТИТУЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ БІЗНЕС ЛАНДШАФТУ У ПОВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

V. Korol,
Postgraduate Student, Department of Economic Theory and Economic Management Methods,
Faculty of Economics, V.N. Karazin Kharkiv National University

TRACKING INSTITUTIONAL TRANSFORMATIONS OF THE BUSINESS LANDSCAPE IN THE POST-WAR RESTORATION OF THE NATIONAL ECONOMY

Цифрова трансформація світового господарства задає фрейми повоєнного відновлення української економіки, обумовлює напрями інституційних перетворень, вимагає удосконалення підходів до їх здійснення. Ці питання привертають увагу теоретиків і практиків, висвітлюються в дослідженнях світових експертних дослідницьких компаній, наукової спільноти, аналітиків і розробників політичних рішень.

Підвищення швидкості технологічних змін потребує застосування нових інструментів, зокрема, трекінгу інституційних перетворень, який передбачає процес експертного супроводу удосконалення інститутів, спрямований на досягнення поставлених цілей. В основі трекінгу лежить постійний аналіз ситуації, виявлення "вузьких місць" та розробка покрокових заходів для їх подолання. Важливими складовими здійснення трекінгу є усвідомлення логіки інституційних перетворень та ймовірних їх амбівалентних наслідків; залучення світових індексів для вимірювання і співставлення прогресу в просуванні до розгортання перспективного бізнес ландшафту, як основи повоєнного відновлення національного господарства, залучення інвестицій.

The digital transformation of the world economy sets the framework for the post-war recovery of the Ukrainian economy, determines the directions of institutional transformations, and requires improving approaches to their implementation. These issues attract the attention of theorists and practitioners, are highlighted in the studies of world expert research companies, the scientific community, analysts, and policy makers.

Increasing the speed of technological change requires the use of new tools, in particular, tracking institutional transformations, which involves the process of expert support for the improvement of institutions aimed at achieving the set goals. Tracking is based on constant analysis of the situation, identifying "bottlenecks" and developing step-by-step measures to overcome them. Important components of tracking are awareness of the logic of institutional transformations and their likely ambivalent consequences; the use of global indices to measure and compare progress in advancing towards the deployment of a promising business landscape as the basis for the post-war recovery of the national economy, and attracting investment.

It is urgently necessary to assess promising markets, the volume of demand that national business can receive with appropriate institutional support. The use of tracking — a tool for accelerating institutional transformations — allows you to identify the most promising areas of development, build an optimal business landscape, and cut off ineffective actions. Important tools for tracking are awareness of the logic of institutional transformations and their likely ambivalent consequences; the use of global indices to measure and compare progress in advancing towards the deployment of a promising business landscape as the basis for the post-war restoration of the national economy and attracting investment. In view of this, it is advisable to classify ratings and their components in the context of reflecting institutional transformations of the development of digital technologies.

Ключові слова: цифрові трансформації, інституційні зміни, бізнес ландшафт, трекінг інституційних перетворень, повоєнне відновлення національної економіки.

Key words: digital transformation, institutional changes, business landscape, tracking institutional transformations, post-war recovery of the national economy.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Сукупні економічні та інфраструктурні збитки України більш ніж у 2,5 рази перевищують ВВП у вимірі 2023 році [1]. Відновлення економіки, залучення інвестицій потребує обґрунтування відбору перспективних ринків, враховуючи ресурси України, де можна створити стійкі конкурентні переваги, ґрунтуючись на змінах інституційного середовища. Трекінг інституційних перетворень національного бізнес ландшафту — нагально необхідний інструмент для виокремлення ефективних напрямів розвитку національної економіки, з врахуванням сучасних викликів, подолання слабких сторін, що можуть загальмувати цей процес.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ, В ЯКИХ ЗАПОЧАТКОВАНО РОЗВ'ЯЗАННЯ ДАНОЇ ПРОБЛЕМИ І НА ЯКІ СПИРАЄТЬСЯ АВТОР, ВИДІЛЕННЯ НЕ ВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОЗНАЧЕНА СТАТТЯ

Технологічні основи сучасного розвитку швидко прогресують, визначаючи напрями змін бізнес середовища [2].

Провідні світові експертно-консультаційні компанії виокремлюють перспективні сфери змін — унікальні галузі, яким властиве швидке зростання інвестицій та динамічність попиту. За оцінками фахівців одної з провідних міжнародних компаній у сфері менеджмент-консалтингу McKinsey, ці сфери можуть генерувати до 2040 року прибуток від 2 до 6 трлн доларів США [3]. Gartner, провідна світова дослідницька та консалтингова компанія у сфері інформаційних технологій, щорічно визначає технологічні тренди. Цього року вони пов'язані з новітніми формами ШІ [4].

Фахівці всесвітнього економічного форуму прогнозують, що розширення цифрового доступу стане найбільш трансформаційною тенденцією — як у технологічних напрямках, так і в цілому: 60% роботодавців очікують, що це трансформуватиме їхній бізнес до 2030 року. Найбільший вплив

здійснюють прогрес технологій: ШІ та обробки інформації (86%); робототехніка та автоматизація (58%); і виробництво, зберігання та розподіл енергії (41%) [5].

До основних проблем розвитку сучасного цифрового господарства відносять: існування явного розриву між швидкістю появи і впровадження цифрових технологій та практикою їх нормативного регулювання. Ці проблеми останнім часом привертають все більше уваги дослідників. Так у збірці статей "Цифрова трансформація та інституційна теорія" висвітлюються питання дедалі важливішого зв'язку між технологіями та інституціями, аналізується як прояви цифрової трансформації вимагають переосмислення інституційних процесів, нові цифрові організаційні форми впливають на інституційні сфери, їх інфраструктуру, а отже, і на управління ними [6, 7, 8].

Зміни інститутів відповідно до цифрових перетворень в Україні мають бути спрямовані на відновлення економіки. Це завдання, як найактуальніша державна проблема, розглядається науковцями, експертами, бізнес-практиками, менеджерами різного рівня та політиками. Останнім часом оприлюднюються проекти, в яких пропонуються можливі сценарії повоєнного розвитку національної економіки. Узагальнюючий проект "План відновлення України" містить значну кількість пропозицій, доречних і важливих, але необхідна пріоритизація, узгодженість між ними [9]. Інформаційна агенція InfoSapiens на замовлення Transparency International Ukraine провела національне опитування населення України щодо ставлення до повоєнної відбудови "Як відбудувати Україну: опитування громадян і бізнесу". 98% опитаних представників бізнесу погодились, що до початку робіт з відбудови мають бути розроблені та закріплені в нормативних документах стратегічні плани відбудови. Що ж стосується оновлення, впровадження найкращих взірців, то думки респондентів розрізнилися. 59% представників бізнесу і 77% населення вважають, що відбудовувати "краще ніж було" мають ризик не відбутися і варто відбудувати хоча б до довоєнного рівня [10].

Сценарії відновлення національної економіки, розроблені Українським інститутом майбутнього [11]. Для побудови сценаріїв використані два параметри прогнозування: обсяги надання зовнішньої фінансової допомоги та продовження воєнних дій.

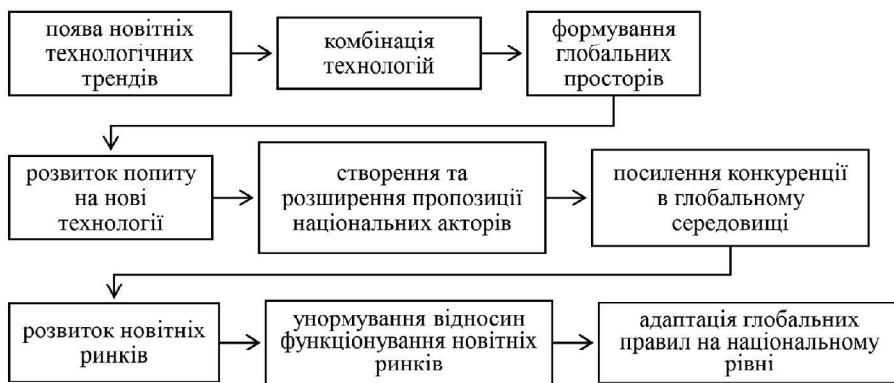

Рис. 1. Наступність інституційного дизайну інноваційного бізнесу на національному рівні

Джерело: створено автором.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Визначення сучасного підходу здійснення інституційних змін бізнес ландшафту, спрямованого на досягнення національних інтересів — відновлення економіки в контексті сучасних цифрових перетворень світової економіки.

Досягнення мети обумовлює:

- розкриття змісту трекінгу і обґрунтування необхідності його застосування в реалізації інституційних змін;
- виокремлення засобів, які мають бути залучені для оцінки інституціоналізації сучасних цифрових тенденцій, що створюють можливості для відновлення українського бізнесу.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБґРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Швидкі зміни технологій потребують не тільки запровадження нових норм, але й відстеження їх відповідності перспективним інноваційним напрямкам розвитку і перманентного корегування.

Трекінг інституційних перетворень — це процес експертного супроводу удосконалення інститутів, спрямований на досягнення поставлених цілей. В основі трекінгу лежить постійний аналіз ситуації, виявлення "вузьких місць" та розробка покрокових планів для їх подолання.

Ключові особливості трекінгу:

- фокусування на результаті. Основне завдання цього підходу — не просто сформувати експертну думку, а допомогти досягти вимірного результату.

- постійність і поетапність моніторингу і аналізу просування до мети, підбиття проміжних підсумків, планування та постановка завдань на наступний період.

- використання комплексу інструментів, зокрема, методології SWOT-аналізу та управління ризиками.

Безпосередніми функціями трекінгу є:

- знаходження слабких сторін, викликів та ідентифікація проблем;
- відстеження дотримання цілеспрямованості інституційних перетворень;
- оптимізація термінів здійснення інституційних перетворень.

Таким чином, трекінг — це практичний та орієнтований на результат підхід, бустер інституційних перетво-

рень, який допомагає, оптимізувати прийняття виважених рішень та досягнення поставленої мети.

Виконання трекінгу стосовно інституційних перетворень потребує якісної інформації щодо перспективних новітніх технологій, до яких можна віднести вже другу доповідь компанії McKinsey "The next big arenas of competition". За її оцінками, на основі виникаючих технологій формуються перспективні глобальні простори, які дають поштовх розвитку нових ринків [3]. Прогнозування формування новітніх глобальних ринків, вихід і закріплення на них створює можливості для розвитку національної економіки (Рис. 1).

Нинішній хвилі цифрової трансформації властивий перехід на новий етап розвитку цифрового господарства, що характеризується зниженням динамізму та прибутковості традиційних сфер та галузей, які на попередньому етапі були в лідерах економічного розвитку.

Перспективні цифрові сфери, яким властиві ескалаційно зростаючі інвестиції та попит, змінюючи світове господарство, можуть згенерувати дохід від 29 до 48 трильйонів доларів США до 2040 року. Їхня сукупна частка у світовому ВВП може зрости з 4 відсотків сьогодні до 10—16 відсотків до 2040 року [3].

Інновації не розвиваються ізольовано. Швидше, вони виникають із комбінацій існуючих технологій, створюючи нові можливості, які самі стають будівельними блоками для подальших інновацій. Переломний момент в технологічних інноваціях, коли численні фундаментальні технології прогресують, поєднуються та прискорюються паралельно. Технології розвиваються через етапи комбінації, конвергенції та комплексування, у мережевому підході. Всесвітній економічний форум звернув увагу на цю закономірність в підготовленій доповіді, спрямованій на допомогу акторам, які приймають рішення, визначити, де нові технології перетинаються, щоб створити нові інституції і правила їх ефективного функціонування [12].

Цифрові технології зумовлюють суттєві зміни в системі економічних відносин, впливаючи на господарство комплексно і в різноманітні способи: IoT, великі дані (Big Data), робототехніка, штучний інтелект, мобільні пристрої та інше видозмінюють способи формування економічних відносин і соціальної взаємодії. Зростає кількість та складність взаємозв'язків між компаніями. Мультиплікативний вплив цифровізації на господарство проявляється через перетворення соціально-економічних відносин (модифікація прав і відносин власності, розвиток нових форм зайнятості тощо), організаційно-економічних відносин на мікрорівні (кардинальні зрушення в структурі виробництва, поступову заміну робочої сили штучним інтелектом, зміну бізнес-моделей тощо) та макрорівні (зміна принципів, форм, механізмів державного регулювання).

До основних проблем розвитку сучасної цифрової господарства відносять: існування явного розриву між швидкістю появи і впровадження цифрових технологій та

практикою їх нормативного регулювання; неузгодженість динаміки розвитку формальних і неформальних правил і норм суспільної поведінки; структурно-компетентнісний дисбаланс між підготовкою кадрів і потребою в них цифрового господарства тощо. Актуалізуються проблеми унормування новітніх відносин: долучення та використання цифрових технологій, захисту особистої інформації та прав користувачів, цифрової інклюзії загалом.

Вплив цифровізації на структуру інституційної системи прослідковується в двох напрямках: з одного боку, відбувається процес відмирання або суттєва зміна інститутів традиційної економіки, з іншого — зароджуються або запроваджуються нові інститути, пов'язані з використанням цифрових технологій. Наприклад, розвиток соціальних мереж спричинив появу нових видів діяльності та супутніх їм інститутів блогосфери. Зростає роль інститутів, що прискорюють цифрову трансформацію господарства та підвищують ступінь взаємодії його суб'єктів на різних рівнях. Нові інститути адаптують структуру взаємодії господарюючих суб'єктів до відповідного рівня розвитку цифрових технологій, використання яких прискорює виконання ними транзакцій, що, своєю чергою, дає змогу забезпечувати зростання прибутковості.

Теоретики інституціонального напрямку виокремлюють природний і штучний шляхи формування нових інститутів в процесі розвитку економічних систем.

В цифровому господарстві засадничими причинами інституційних змін стають чинники технологічного характеру (поява нових цифрових технологій). Базова модель інституційних змін була обґрунтована Д. Нортом [13]. В сучасних умовах вона доповнюється, що не змінює її загальний зміст, але дозволяє визначати більш ефективні напрями інституційних перетворень.

На етапі становлення цифрового господарства формування перших цифрових інститутів (в основному неформальних), більшою мірою, відбувається природним шляхом. По мірі розвитку і розповсюдження цифрового господарства з'являється потреба у формальній інституціоналізації нових правил, які спричиняють необхідність "штучного" створення нових інститутів, що може відбуватися шляхом "виращування" власних національних інститутів або різними формами "запозичення", імпортування інститутів.

Загальними процесами в розвитку інститутів в цифровому господарстві є:

- формування (природним і штучним шляхом) нових інститутів цифрового господарства;
- суттєва трансформація базових економічних інститутів;
- зниження ефективності традиційних інститутів, перетворення їх під впливом цифрових технологій;
- поява інституційного вакууму, пов'язаного з виникненням нових цифрових технологій, що не вписуються в інституційне середовище традиційного господарства;
- зростання ролі інститутів мегарівня в умовах розвитку цифрової глобалізації;
- підвищення ефективності наявних інститутів під впливом цифровізації, і, як наслідок, руйнування інституційних пасток, які давно існували;
- ймовірність утворення нових інституційних пасток, пов'язаних із використанням цифрових технологій;

— запровадження сконструйованих або трансплантованих нових інститутів може приводити до їх дисфункцій: атрофії, переродження відторгнення, активації альтернативного інституту.

Висока швидкість цифрових трансформацій вимагає проактивного впливу на зміни інститутів, вибудовування гнучкого і пластичного механізму перетворень в системі інститутів цифрової економіки, спроможної вчасно реагувати на зовнішні і внутрішні виклики.

Всесвітній банк запровадив новий проект в якому розробив методику оцінки правил і норм, регулюючих ведення бізнесу. Business Ready вивчає державні послуги, необхідні для втілення задумів у реальність. Аналітична концепція проекту Business Ready виходить із визнання того, що здорове бізнес-середовище — це більше, ніж "легкість ведення бізнесу" [14].

В межах проекту B-READY аналізуються:

(I) Нормативно-правова база. Правила та норми, які повинні дотримуватися компаніями під час відкриття, функціонування та закриття бізнесу;

(II) Державні послуги. Механізми, що сприяють дотриманню нормативних вимог, а також інститути та інфраструктура, які забезпечують ведення бізнесу;

(III) Операційна ефективність. Простота дотримання нормативно-правових вимог та ефективність користування державними послугами, що мають безпосереднє відношення до компаній.

В рамках нового проекту оцінюється не лише можливість ведення бізнесу окремими компаніями (свобода дій компанії), а й інклюзивні та стійкі аспекти розвитку приватного сектору (вигоди для суспільства). Перший випуск звіту Business Ready охоплює лише 50 економік. В 2025 році проект включатиме понад 100 економік, а 2026 році охоплення розшириться до 180 економік. Аналіз даних, зібраних фахівцями Світового банку, дозволив зробити два загальні висновки:

По-перше, економіки, як правило, краще справляються з прийняттям нормативних актів, спрямованих на покращення вітчизняного ділового клімату, ніж із наданням державних послуг, необхідних для забезпечення реального прогресу. Таким чином, є значний розрив у реалізації. Разом з тим, коли підвищується якість нормативних актів, цей розрив скорочується.

По-друге, багатші економіки, як правило, краще пристосовані для ведення бізнесу, проте для створення сприятливого ділового середовища економіка не обов'язково повинна бути багатою [14]. Порівняльний аналіз країн дозволяє краще усвідомити слабкі сторони інституційних перетворень і їх реалізації. Впровадження цифрових технологій, чи то державою, чи компаніями, розглядається у проекті B-READY з прив'язкою до конкретних аспектів ділового середовища. При правильному виборі та вивірених послідовності реформи у сфері бізнесу можуть прискорити економічне зростання, підвищити продуктивність [14].

Для супроводження інституційних перетворень імперативом є оцінка неупереджених експертів і компаративне співставлення прогресу національних інститутів і інших країн. З огляду на це важливе значення має відбір світових індексів та рейтингів, які можна використовувати для трекінгу інституційних змін у галузі цифрового господарства. Ці індекси дають уявлення про зрілість

цифрових інститутів, нормативного середовища, технологічну інфраструктуру та політику цифровізації.

Європейська комісія застосовує Digital Economy and Society Index (DESI) для оцінки як інституційне середовище підтримує цифровізацію [15]. ООН розробила E-Government Development Index (EGDI) — один із ключових індексів, що відображає інституційну цифровізацію держсектора [16]. Розповсюдженим виміром інституційних та регуляторних умов цифрового зростання є Network Readiness Index (NRI), який в сучасних умовах забезпечує Portulans Institute [17]. Oxford Insights за допомогою GovAI Index (AI Government Readiness Index) оцінює інституційну готовність до використання ШІ як частини цифрової трансформації [18].

Global Innovation Index (GII), який запропонований WIPO відстежує контекст, як цифрові інститути стимулюють інновації [19]. OECD відстежує інституційні зміни в управлінні цифровими активами на основі Digital government index [20]. Прямий інструмент трекінгу регуляторної інституційної зрілості надає ICT Regulatory Tracker відновлений в удосконаленому вигляді Міжнародним союзом електрозв'язку (ITU) [21].

Аналіз динаміки рейтингу України за цими індексами дозволяє виявити слабкі сторони в інституційних перетвореннях та напрями подальшого удосконалення. У Global Innovation Index (GII): Україна посідає 60 місце, втративши п'ять позицій порівняно з попереднім роком. Польща знаходиться на 40 місці. Лідером є Швейцарія. Відносно ВВП Україна показує результати, що перевищують очікування для її рівня розвитку. Україна виробляє більше інноваційних продуктів порівняно з рівнем своїх інноваційних інвестицій. Україна посідає найвищі місця за показниками знань та технологічних результатів (34-те місце), розвитку бізнесу (45-те місце), людського капіталу та досліджень (54-те місце). Разом з тим, найнижчі місця зайняті за показниками інституцій (107-ме місце), розвиненості ринку (85-те місце) та інфраструктури (82-ге місце) [19].

За оцінками E-Government Development Index (EGDI) Україна за рік піднялася на 30 місце з 46 зі 193 країн, значно покращивши свої показники. А у компоненті Online Services Index Україна посідає 5-е місце, поступаючись лише Південній Кореї, Данії, Естонії та Саудівській Аравії [16]. Network Readiness Index (NRI): Україна посідає 43 місце, демонструючи стабільні показники в галузі технологічної підготовки та цифрового управління [17].

Ці дані відображають прогрес України в цифровій трансформації та інституційних перетвореннях, а також проблеми, які потребують додаткової уваги з метою ефективного повоєнного відновлення.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Світова економіка швидко трансформується під впливом запровадження цифрових технологій. Нагальною необхідною стає оцінка перспективних ринків, обсягів попиту, який може отримати національний бізнес при відповідному інституційному забезпеченні. Застосування трекінгу — інструменту акселерації інституційних перетворень, дозволяє виокремити найбільш перспективні напрями розвитку, вибудувати оптимальний бізнес ландшафт,

відсікти неефективні дії. Важливими інструментами здійснення трекінгу є усвідомлення логіки інституційних перетворень та ймовірних їх амбівалентних наслідків; залучення світових індексів для вимірювання і співставлення прогресу в просуванні до розгортання перспективного бізнес ландшафту, як основи повоєнного відновлення національного господарства, залучення інвестицій. З огляду на це доцільно класифікувати рейтинги і їх складові в контексті відображення інституційних перетворень розвитку цифрових технологій.

Стаття написана в рамках наукової теми "Радикальна невизначеність як імператив інституційних трансформацій господарської системи". Номер державної реєстрації НДР 0124U001667

Література:

1. Nivievskyi, Oleh and Goryunov, Dmytro and Nagurney, Anna, War-Induced Damages and Reconstruction in Ukraine (May 17, 2024). Available at: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4831914 (дата звернення: 26.08.2025).
2. Коломієць Г.М., Глушак Ю.С. Цифрова економіка: контроверсійність змісту і впливу на господарський розвиток. — Бізнес-Інформ. — 2017, №7. С.137—143. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2017-7_0-pages-137_143.pdf (дата звернення: 27.08.2025).
3. The next big arenas of competition. McKinsey Global Institute. (October 2024). URL: <https://www.mckinsey.com/mgi/our-research/the-next-big-arenas-of-competition> (дата звернення: 16.08.2025).
4. Gartner: The Top 10 Strategic Technology Trends For 2025. URL: <https://www.gartner.com/en/articles/top-technology-trends-2025> (дата звернення: 26.08.2025).
5. The Future of Jobs Report 2025. URL: <https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2025/digest/> (дата звернення: 20.08.2025).
6. Gegenhuber Thomas, Logue Danielle, Hinings C.R.: Barrett Michael. Digital Transformation and Institutional Theory. 2022. P. 332 URL: <https://www.emerald.com/books/edited-volume/13891/Digital-Transformation-and-Institutional-Theory> (дата звернення: 21.08.2025).
7. Gegenhuber Thomas, Logue Danielle, Hinings C.R. (Bob); Barrett Michael Institutional Perspectives on Digital Transformation. 2022 DOI: <https://doi.org/10.1108/S0733-558X20220000083001> (дата звернення: 21.08.2025).
8. Berente Nicholas, Seidel Stefan. Digital Technologies: Carrier or Trigger for Institutional Change in Digital Transformation? DOI: <https://doi.org/10.1108/S0733-558X20220000083008> (дата звернення: 20.08.2025).
9. План відновлення України. URL: <https://recovery.gov.ua/> (дата звернення: 20.08.2025).
10. Як відбудувати Україну. Соціологічне опитування. URL: <https://ti-ukraine.org/research/yak-vidbudovuvaty-ukrayinu-sotsiologichne-opytuvannya-gromadyan-ta-predstavnykiv-biznesu/> (дата звернення: 20.08.2025).
11. 2024 — де точка визначеності. Прогноз експертів UIF URL: <https://uifuture.org/prognozi/2024-de-tochka-vyznachenosti-prognoz-ekspertiv-uif/>
12. Technology Convergence Report URL: <https://www.weforum.org/publications/technology-convergen->

ce-report-2025/in-full/technology-convergence-report-2025-executive-summary/ (дата звернення: 21.08.2025).

13. Норт Д. Інститути, інституціональна зміна та функціонування економіки — К.: Основи, 2000. — 198 с.

14. Business Ready 2024. URL: <https://www.worldbank.org/en/businessready> (дата звернення: 21.08.2025).

15. Digital Decade 2025: DESI methodological note. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/digital-decade-2025-desi-methodological-note> (дата звернення: 19.08.2025).

16. E-Government Development Index (EGDI) URL: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/About/Overview/-E-Government-Development-Index> (дата звернення: 20.08.2025).

17. Network Readiness Index URL: <https://networkreadinessindex.org/> (дата звернення: 19.08.2025).

18. Government AI Readiness Index URL: <https://oxfordinsights.com/ai-readiness/ai-readiness-index/> (дата звернення: 20.08.2025).

19. Global Innovation Index URL: <https://www.wipo.int/web-publications/global-innovation-index-2024/en/index.html> (дата звернення: 20.08.2025)

20. Digital Governance Index: Government at a Glance 2025. (2025) URL: https://www.oecd.org/en/publications/government-at-a-glance-2025_0efd0bcd-en/full-report/digital-government-index_1edec44e.html (дата звернення: 21.08.2025).

21. ICT Development Index 2025 URL: <https://www.itu.int/itu-d/reports/statistics/idi2025/> (дата звернення: 21.08.2025).

References:

1. Nivievskiy, O. Goriunov, D. and Nagurney, A. (2024), "Var-Indutsed Damages and Retsonstrutstion in Ukraine", available at: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4831914 (Accessed 26 August 2025).

2. Kolomiets' H.M., Hlushach Yu.S. (2017), "The Digital Economy: Controversy of Content and Impact on Economic Development". *Biznes-Inform. Kharkiv, Ukraine*, vol. 7, pp. 137—143, available at: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2017-7_0-pages-137_143.pdf (Accessed 27 August 2025).

3. MtsKinsey Global Institute (2024), "The next big arenas of competition", available at: <https://www.mckinsey.com/mgi/our-research/the-next-big-arenas-of-competition> (Accessed 16 August 2025).

4. Gartner (2024), "The Top 10 Strategits Technology Trends For 2025", available at: <https://www.gartner.com/en/articles/top-technology-trends-2025> (Accessed 26 August 2025).

5. World Economic Forum (2025), "The Future of Jobs Report 2025", available at: <https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2025/> (Accessed 20 August 2025).

6. Gegenhuber, T. Logue, D. Hinings, Ts.R. AND Barrett, M. (2022), "Digital Transformation C Institutional Theory", available at: <https://www.emerald.com/books/edited-volume/13891/Digital-Transformation-and-Institutional-Theory> (Accessed 21 August 2025).

7. Gegenhuber, T. Logue, D. Hinings, Ts.R. (Bob), and Barrett M. (2022), "Institutional Perspetstives on Digital

Transformation", DOI: <https://doi.org/10.1108/S0733-558X20220000083001>

8. Berente, N. and Seidel, S. (2022), "Digital technologies: Carrier or trigger for institutional change in digital transformation?", *Digital Transformation and Institutional Theorizing: Consequences, Opportunities and Challenges*, Emerald, available at: <https://dl.acm.org/doi/abs/10.1016/j.infoandorg.2025.100564> (Accessed 20 August 2025).

9. Ukraine Recovery Plan (2025), available at: <https://recovery.gov.ua/> (Accessed 20 August 2025).

10. Transparency International Ukraine (2023), "How to rebuild Ukraine — sociological survey of citizens and business representatives", available at: <https://ti-ukraine.org/research/yak-vidbudovuvaty-ukrayinu-sotsiologichne-opytuvannya-gromadyan-ta-predstavnykiv-biznesu/> (Accessed 20 August 2025).

11. UIF (2024), "2024 — where is the point of certainty. Forecast of UIF experts", available at: <https://uifuture.org/prognozi/2024-de-tochka-vyznachenosti-prognoz-ekspertiv-uif/> (Accessed 21 August 2025).

12. World Economic Forum (2025), "Technology Tsonvergents Report", available at: <https://www.weforum.org/publications/technology-convergence-report-2025/in-full/technology-convergence-report-2025-executive-summary/> (Accessed 21 August 2025).

13. Nort, D. (2000), *Instytuty, instytutsional'na zmina ta funktsionuvannya ekonomiky* [Institutions, institutional change and the functioning of the economy], *Osnovy*, Kyiv, Ukraine.

14. World Bank (2024), "Business Ready 2024", available at: <https://www.worldbank.org/en/businessready> (Accessed 21 August 2025).

15. European Commission (2025), "Digital Detsade 2025: DESI methodologicalsal note", Policy and Legislation, available at: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/digital-decade-2025-desi-methodological-note> (Accessed 19 August 2025).

16. UN E-Government Knowledgebase (2025), "E-Government Development Index (EGDI)", available at: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/About/Overview/-E-Government-Development-Index> (Accessed 20 August 2025).

17. Network Readiness Index (2024), available at: <https://networkreadinessindex.org/> (Accessed 19 August 2025).

18. Oxford Insights (2024), "Government AI Readiness Index", available at: <https://oxfordinsights.com/ai-readiness/ai-readiness-index/> (Accessed 20 August 2025).

19. WIPO (2024), "Global Innovation Index 2024", available at: <https://www.wipo.int/web-publications/global-innovation-index-2024/en/index.html> (Accessed 20 August 2025).

20. OECD (2025), "Digital Governance Index: Government at a Glance 2025", available at: https://www.oecd.org/en/publications/government-at-a-glance-2025_0efd0bcd-en/full-report/digital-government-index_1edec44e.html (Accessed 21 August 2025).

21. ITU (2025), "The ICT Development Index 2025", available at: <https://www.itu.int/itu-d/reports/statistics/IDI2025/> (Accessed 21 August 2025).

Стаття надійшла до редакції 06.12.2025 р.